

ОБ'ЄДНАНІ ВИСОКИМ

Нещодавно у Києві відбулась зустріч представників навчальних закладів, установ освіти і науки, які носять ім'я Тараса Шевченка, присвячена 200-річчю з дня народження Великого Кобзаря.

Ім'я Тараса Шевченка носять 55 навчальних закладів і наукових установ, зокрема, 37 загальноосвітніх шкіл; шість вищих закладів освіти, Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, 11 міжнародних навчальних закладів, а також ряд бібліотек, театрів, кінотеатрів, громадських організацій і культурно-освітніх установ України та зарубіжжя.

Для двох із згаданих науково-освітніх інституцій — Київського національного університету ім. Тараса Шевченка та Кременецького гуманітарно-педагогічного інституту ім. Тараса Шевченка — подвійне свято: крім 200-річного ювілею Великого Кобзаря, для киян — 180-річчя з дня заснування Університету, для кременчан — 25-ліття з часу присвоєння навчальному закладу імені Тараса Шевченка.

Увазі читачів представляємо коротку інформацію про окремі наукові та культурно-освітні інституції, громадські організації та інші установи, що удостоєні високого ймення Кобзаря.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Відкритий як Київський Імператорський Університет Святого Володимира.

Ідея заснування університету в Києві виникла в правлячих колах Російської імперії ще на початку XIX ст., відразу після відкриття таких закладів у Харкові та Казані (обидва відкриті в листопаді 1804 р.). Однак втілювати в життя плани створення університету влада розпочала лише 1833 р., після закриття Кременецького ліцею на Волині (ліцей було закрито за участь його студентів в польському повстанні 1831 року). Бібліотеку ліцею, нумізматичний кабінет, колекцію картин, гравюр та скульптур було конфісковано і передано новоствореному Імператорському університету. Рослини з ботанічного саду і наукові прилади теж було перевезено до Києва. Таким чином, Університет, в значній мірі, було створено на матеріальній базі Кременецького ліцею. Викладачами Університету також стало багато викладачів колишнього Ліцею (проф. О. Міцкевич та ін.).

Київський національний університет імені Тараса Шевченка — багатогалузевий

навчально-науковий комплекс, який об'єднує: 15 факультетів: філософський, психології, юридичний, історичний, біологічний, географічний, геологічний, економічний, кібернетики, механіко-математичний, підготовчий, радіофізичний, соціології, фізичний, хімічний; 6 навчальних Інститутів: журналістики, міжнародних відносин, філології, військовий, післядипломної освіти, високих технологій; Центр підготовки та перепідготовки іноземних громадян, Центр українознавства, Корпорація «Науковий парк КНУ імені Тараса Шевченка», Науководослідний інститут фізіології, ботанічний сад, лінгвістичний музей, зоологічний музей, наукову бібліотеку, інформаційно-обчислювальний центр, астрономічну обсерваторію, видавничо-поліграфічний центр, Канівський державний заповідник.

Університет є співзасновником трьох інститутів та двох коледжів. В цих структурах вчаться понад 30 тис. студентів.

В університеті здійснюється підготовка та перепідготовка фахівців з 31 напрямку, 81 природничих та соціально-гуманітарних спеціальностей і 157 спеціалізації за ступеневою системою бакалаври (4 р.) та спеціалісти (1 р.) або магістри (1,5—2 р.).

В університеті працюють понад 2000 науково-педагогічних та понад 1000 наукових працівників на 160 кафедрах. Вчені ступені і звання мають понад 72% викладачів, зокрема 18,25% (371) викладачів — доктори наук, професори; 12 академіків та 19 членів-кореспондентів державних академій.

Інститут літератури імені Тараса Шевченка Національної академії наук України

Єдина академічна науково-дослідна установа літературознавчого профілю в Україні. Створена 1926р. у Харкові в системі Народного комісаріату освіти УРСР. Від 1936р. у системі Академії наук УРСР (нині Національна академія наук України).

Основними завданнями Інституту є підготовка фундаментальних досліджень теоретико-й історико-літературного плану, а також підручників, посібників, енциклопедій,

покажчиків, бібліографічної та іншої довідкової літератури, підготовка наукових кадрів, координація досліджень в галузі літературознавства, збирання належне збереження рукописної спадщини українських письменників.

Директор інституту — академік НАН України, доктор філологічних наук Микола Григорович Жулинський.

Згідно зі структурою та пріоритетними завданнями в Інституті діють такі наукові відділи: рукописних фондів і текстології, української давньої літератури, української класичної літератури, української літератури XX ст., шевченкознавства, теорії літератури, світової літератури, слов'янських літератур, компаративістики, науково-інформаційний відділ.

Луганський національний університет імені Тараса Шевченка

Вищий навчальний заклад, акредитований за IV рівнем. Дата заснування — 1 березня 1921 року. Член Української асоціації бізнес-освіти (УАБО).

Університет бере початок з 1921р., коли в с.Маломиколаївка Попаснянського (нині Антрацитівського) району було організовано перші в регіоні вчительські курси. Згодом вони переїхали до Луганська, і до них було приєднано (до Луганського робфаку) єнакіївські вчительські курси. Протягом 1922 — 1923 років навчальний заклад діяв як губернські курси в містечку Бахмут, тодішньому губернському центрі.

Восени 2003 р. курси знову переїхали до Луганська, і 1 січня 1924 року відбулося офіційне відкриття ДІНО (Донецький інститут народної освіти), який проіснував з 1924 до середини 1934 р., коли його було реорганізовано у Ворошиловградський державний педагогічний інститут. У 1933 році до складу ДІНО приєднано розформований у селищі Сталіне (сучасний Донецьк) Сталінський інститут народної освіти.

У квітні 2008р. Луганський національний педагогічний університет імені Тараса Шевченка (ЛНПУ) був перетворений у класичний ВНЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Сьогодні ЛНУ ім. Тараса Шевченка — це великий навчально-науково-виробничий комплекс, у складі якого діють

вісім інститутів, чотири факультети, 49 кафедр у переліку основних підрозділів та 19 відокремлених підрозділів.

При ЛНУ діють вісім інститутів: економіки та бізнесу; культури і мистецтв; фізичного виховання і спорту;

післядипломної освіти та дистанційного навчання; торгівлі, обслуговуючих технологій і туризму; історії, міжнародних відносин та соціально-політичних наук; педагогіки і психології; фізики, математики та інформаційних технологій, а також чотири факультети (іноземних мов, природничих наук, української філології та соціальних комунікацій, допрофесійної підготовки, інші структурні підрозділи.

Чернігівський національний педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка

Один з найвідоміших серед вищих навчальних закладів освіти в Україні. Його родовід сягає сивої давнини — Чернігівського колегіуму, заснованого у 1700р. за взірцем Києво-Могилянської академії. Колегіум відіграв важливу роль у становленні вищої педагогічної освіти на Північному Лівобережжі України. Педагогічні ідеї його засновників Л.Барановича, І.Максимовича, А.Стаховського, І.Галатювського увійшли до скарбниці національної педагогічної думки і заклали підвалини вищої освіти.

У 1786 році колегіум було реорганізовано в духовну семінарію, яка, як і її попередник, продовжила підготовку вчителів. Нові соціально-економічні умови і культурні запити суспільства привели на початку XX ст. до суттєвої перебудови системи педагогічної освіти. Естафету в підготовці вчителів перейняв Учителський інститут (1916), який розпочав свою діяльність як навчальний заклад вище середнього типу з словесно-історичним, фізико-математичним і природничо-географічним відділами. Новостворений навчальний заклад успадкував унікальну бібліотеку духовної семінарії. Крім того, в його стінах продовжили роботу найдосвідченіші викладачі семінарії.

У 1919 р. Інститут зробив свій перший випуск (13 чоловік) і був реорганізований у педагогічний з чотирирічним строком навчання.

І в подальші роки в залежності від завдань, які стояли перед суспільством і школою, Інститут неодноразово

реорганізовувався (інститут народної освіти — 1920 р., інститут соціального виховання — 1930 р., педагогічний — 1933 р., учительський — 1935 р., об'єднаний учительський і педагогічний 1939 р.). У 1954р. за рішенням Колегії Міністерства освіти УРСР реорганізується в педагогічний і діє аж до 13 березня 1998 р., до надання йому нового статусу — Чернігівського державного педагогічного університету імені Т.Г.Шевченка. Указом Президента України В.А.Ющенка від 8 січня 2010 р. вищому навчальному закладу, «ураховуючи загальнодержавне і міжнародне визнання результатів діяльності Чернігівського державного педагогічного університету імені Т.Г.Шевченка», присвоєно статус національного. Нова назва — Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г.Шевченка.

Навчально-виховний процес ВНЗ забезпечують 40 кафедр, понад 70 % професорсько-викладацького складу яких — доктори наук і професори, кандидати наук і доценти.

До складу університету входять такі

основні підрозділи: фізико-математичний з власним планетарієм, технологічний, хіміко-біологічний, психолого-педагогічний, філологічний факультети, Інститут історії, етнології та правознавства ім. О. М. Лазаревського, факультети фізичного виховання і початкового навчання, заочне відділення, астрономічний науково-дослідний центр, редакційно-видавничий відділ, наукова бібліотека, система довузівської підготовки, 2 спеціалізовані вчені ради по захисту кандидатських дисертацій (з історії України та з професійного навчання)

6 тисяч студентів стаціонару та заочного відділення освоюють 27 спеціальностей і спеціалізацій.

Корсунь-Шевченківське педагогічне училище ім. Т. Г. Шевченка

Вищий навчальний заклад I — II рівнів акредитації. Має давні й глибокі традиції підготовки педагогічних кадрів, чітко позиціонує своє місце серед ВНЗ України, вирізняється самобутністю й значним творчим потенціалом.

Училище прагне бути центром освіти

і культури Надроснянщини. Його випускники — висококваліфіковані фахівці, котрі працюють майже у всіх школах Черкаської області, в багатьох регіонах України.

Корсунь-Шевченківське педагогічне училище ім. Т. Г. Шевченка проводить підготовку молодших спеціалістів напрямку "Педагогічна освіта" за спеціальностями "Початкова освіта" і "Технологічна освіта".

Уманський гуманітарно-педагогічний коледж ім. Т.Г. Шевченка

Один із найстаріших вищих навчальних закладів Черкащини. Його авторитет ґрунтується на вдалому поєднанні багатьох традицій, які сформувались протягом сторіччя та поступальному стабільному розвитку з урахуванням нових тенденцій сучасної вищої школи.

Основною метою діяльності коледжу є створення умов, необхідних для здобуття студентами неповної або базової вищої педагогічної освіти. З урахуванням якісних змін, які відбуваються в системі освіти України, колектив закладу працює над проблемою пошуку та впровадження оптимальних, ефективних форм організації навчального процесу, спрямовує зусилля на

підвищення якості підготовки фахівців.

Сьогодні в коледжі на відділеннях музичного виховання, дошкільної і початкової освіти, соціальної і корекційної педагогіки навчається майже 800 студентів денної та понад 100 студентів заочної форм навчання.